Rok 2. №. 120. Sosnowiec, wtorek 24 maja 1927 roku. Cena numeru 10 groszy

DZIENNIK PRACY EXPRES ZAGŁĘBIA

NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY.

Prenumerata wynosi miesięcznie zł. 1.50.

Adres redakcji i administracji: Sosnowiec, 3 Maja 13, tel 10.45 lub Piłsudskiego 8, telefon 4-97, telefon mieszk. redaktora: 6-92.

Redaktor: W. Monsiorski.

FILJE: Będzin, hotel Bristol, telef. 5-98; Grodziec ulica Kościuszki; Zawiercie, ulica 3 maja Nr. 13.

Do wszystkich, którzy pragną mieć własny dom

Dnia 25 go b m. o godz. 7-ej wieczorem w sali Związku Kolejarzy, ulica Piłsudskiego 3, odbędzie się Zebranie Informacyjne oraz bezpośrednio potem Pierwsze Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Samopomocy Mieszkaniowej „DOM WŁASNY“.

Na zebranie informacyjne wejście wolne dla wszystkich. Na zgromadzeniu członkowie zostaną się tylko członkowie lub ich pełnomocnicy.

Wybory do rady miejskiej w Warszawie.

Wynik niedzielny wyborów w Warszawie jest następujący:

Ogółem oddano głosów 329.257.

Unieważniono głosów 66.587 z tego 80 proc są to głosy rzucone przez komunistów.

Lista nr. 2 P. P. S. zdobyła 28 mandatów.

Lista nr. 4 „Bund“ zdobyła 7 mandatów.

Lista nr. 5 Poale sjo zdobyła 3 mandaty.

Lista nr 12 K. O. P. S. zdobyła 47 mandatów.

Lista nr. 16 Żydowski komitet zdobył 15 mandatów.

Lista nr. 18 Ortodoksi zdobyła 2 mandaty.

Lista nr. 11 N. P. R. (prawica) zdobyła 2 mandaty.

Lista nr. 25. (sanacyjna) zdobyła 16 mandatów.

Pozostałe listy urzyskały minimalną ilość głosów z czego monarchiści 1.200 głosów.

Wynik wyborów jest klęską dla dotychczasowych gospodarzy Warzawy, którzy kandydowali obecnie pod firmą „Komitetu obrony polskości stolicy“ i mimo szalonej agitacji, a nawet bójek na wiecach zdołali zdobyć zaledwie 47 mandatów.

Polskość Warszawy ani była, ani jest zagrożona, pod tą więc nazwą komitetu ukryto wstydliwie antysemityzm, na który mimo wszystko biorą się jeszcze naiwnie, nie wiedząc, że najwięksi antysemici zarówno w Warszawie, jak i w całej Polsce prowadzą interesy tylko z żydami.

Blok związków, dążących do uzdrowienia zabagnionych stosunków w gospodarce stołecznej uzyskał 16 mandatów. Niewiele to, co prawda, ale zważywszy, że blok ten wystąpił na widownię po raz pierwszy, zdobycie takiej ilości miejsc w radzie miejskiej Warszawy, świadczy wymownie o żywotności prawdziwej demokracji polskiej.

Blok ten nie wysuwał haseł demagogicznych, nie łudził nikogo obietnicami nieziszczalnemi na których lep łatwo łapać ciemny tłum, a — co najważniejsza — nie grał na nienawiści rasowej, która z gospodarką miasta nic wspólnego mieć nie może, ale która, jak widzimy, jeszcze popłaca.

O wyrywaniu zębów i graniu na fortepjanie.

Memorjał związku felczerów do departamentu zdrowia

WARSZAWA, 23.5. Min. spraw wewn. wydało okólnik, zabraniający felczerom uprawiania praktyki dentystycznej.

Zatrzymane u felczerów narzędzia dentystyczne służyć mają na mocy okólnika, jako dowody rzeczowe przeciwko nielegalnej praktyce dentystycznej felczerów.

Związek felczerów Rzeczypospolitej wystąpił w tej sprawie z oryginalnym protestem.

Przedewszystkiem felczerzy żądają wyjaśnienia, czy wyrwanie zęba jest dentystyką, czy raczej tak zw małą chirurgją, którą wolno się zajmować felczerom.

Posiadanie narzędzi dentystycznych — zdaniem felczerów — nie może być dowodem uprawiania praktyki dentystycznej, tak samo, jak... posiadanie fortepjanu nie dowodzi jeszcze umiejętności grania na nim.

Ciekawe, co departament zdrowia publicznego na to odpowie.

Pracowity dzień Pogotowia.

106 wypadków, w czem 31 wypadków wyborczych.

WARSZAWA, 23.5. Pogotowie ratunkowe miało wczoraj wyjątkowo pracowity dzień. Cztery karetki były stale na mieście.

Ogółem od godz. 12 w południe do 10 wieczorem zanotowano 106 wypadków, czyli więcej, niż w pierwszym dniu świąt Wielkanocnych — rekordowym dniu w tym roku.

Bójek na tle wyborczem zanotowano we wczorajszej kronice Pogotowia 3.1

Straszna śmierć trzech robotników

pod zawaloną ścianą rozbieranej rudery.

LUBLIN, 23.5 W folwarku Roznówka, powiatu biłgorajskiego, wydarzył się straszny wypadek. Podczas rozbierania jednego z murowanych budynków zawaliła się ściana, przygniatając 3-ch robotników. Po rozrzuceniu gruzów oczom obecnych ukazały się w okropny sposób zmiażdżone zwłoki ofiar katastrofy. Przyczyną nieszczęśliwego wypadku — zmurszałość ścian.

Badacz Sahary zamordowany.

PARYŻ 23.5. Rene Etienne, któremu się udało w ostatnim roku samochodem przebyć przez pustynię Saharę, został razem z oddziałem przyjaciół napadnięty w południowo-zachodniem Marokku pod Bu Deyib przez marokańczyków i został zamordowany.

Pożar półtora miljona litrów benzyny.

LONDYN, 23.5 W wielkich fabrykach Glico Motor Spiritis pod Westham wybuchł pożar, który objął półtora miljona litrów benzyny i zagrażał sąsiadującym zakładom fabrycznym kwasów chemicznych. Ogień udało się zlokalizować. Szkody bardzo wielkie.

Pisma donoszą, że...

— Sowiety wycofały swe złoto z banku angielskiego.

— Wiedeń otrzyma 30 miljonów dolarów pożyczki inwestycyjnej.

— Min. spraw wewnętrznych zamknął na całym obszarze Rzeczypospolitej stowarzyszenie pod nazwą „Straż Narodowa“.

— Na wyspach Filipińskich wybuchło powstanie pod hasłem nadania murzynom ziemi i zmniejszenia podatków.

— Min. skarbu opracowuje ustawę o zlikwidowaniu akcji na rzecz skarbu narodowego.

— Lotnik amerykański 25-letni kapitan Lindbergh przeleciał nad Atlantykiem bez lądowania w ciągu 33 godzin — 6000 klm. Po wylądowaniu w Paryżu był owacyjnie witany przez tłumnie zgromadzoną publiczność.

— Wojewoda warszawski rozwiązał wszystkie rady miejskie na terenie województwa warszawskiego, które nie zostały odnowione w ostatniem trzechleciu.

— Były prezydent Meksyku Juerta został uwięziony.

— W miasteczku Różanka pow. lidzkiego wybuchł pożar. Spłonęły 2 domy mieszkalne, dwie bóżnice żydowskie i 22 budynki gospodarcze.

— W Zagłębiu Donieckiem zawaliła się w jednej z kopalń kondygnacja. Wydobyto dotąd trupy 4 sztygarów i 12 robotników.

— W Budapeszcie jedna z firm dostarczała do klinik uniwersyteckich mięso z padliny. W aferę tą wmieszani są: dyrektor departamentu min. op. społ., rektor uniwersytetu i dyrektor klinik, którzy otrzymali za to znaczne sumy.

— Trzy potężne armje chińskie stanęły u bram Hankou, siedziby chińskiego rządu komunistycznego. Zwolennicy Moskwy w popłochu uciekają z miasta.

— W związku z aresztowaniem w Niemczech defraudanta Kesslera, w Król. Hucie aresztowani zostali wspólnicy Kesslera w liczbie kilku osób.

— Jugosławja poczyniła poważniejsze zamówienia w hutach górnośląskich.

— Sowiety czynią zabiegi o pożyczkę w Ameryce.

— W wyborach do rady miejskiej w Wilnie litwini nie wezmą udziału.

— Krążownik niemiecki ustalił największą ze znanych dotychczas głębokości morza, wynoszącą 10 430 metrów. Głębokość ta znajduje się nie daleko wybrzeży Japonji.

Giełda.

Warszawa, 23 5.

Notowania urzędowe:

Warszawa dol. 8.92
Nowy-Jork 8.93
Londyn 43,43½
Paryż 35.03
Wiedeń 125,90
Praga 25.50
Włochy 49.05
Szwajcarja 172.17½—172.05
Holandja 358.00
Dol. Warsz. pryw. obr. 8.92½

Tendencja niejednolita.

Akcje.

Warszawa, 23.5

Bank Dyskontowy 136.00
Bank Handlowy 760, — 7.65
Bank Polski 152,75 — 152,00
Bank Zw. S. Z. 94,00
Kijewski 95,00
Czersk 1,20
Częstocicie 3,65 — 3,60
Zegluga 0,65
Cukier 6,00 — 5,85
Łazy 0,46
Wysoka 120,00
Węgiel 115,50 — 113,50
Nobel 6,10 — 6,30 — 6,25
Cegielski 45,50
Lilpop 33,00 — 33.50
Modrzejów 10.10 — 10,00 — 10,10
Norblin 191,00
Ostrowieckie 84,00
Rudzki 2,96 — 2.88 — 2,90
Starachowice 78.00 — 75.00 — 76.25
Zieleniewski 22,00 — 25,00
Zawiercie 41,50
Zyrardów 19,75 — 20,00 — 19,50
Borkowski 3 70 — 3,75 — 3,65
Syndykat 4,27 — 4,40 — 4,35
Haberbusch 160,00
Spirytus 3,60

Tendencja: słabsza.

Giełda zbożowa.

Poznań, 23.5

Żyto 50.75—51.75
Pszenica 55.25—58.25.
Jęczmień zwykły 42.00 — 44.00
Owies 43.50—44.50.
Ospa pszenna 33.25
Ospa żytnia 36.50 — 37.50
Mąka żytnia 70 proc. 73.00
Mąka żytnia 65 proc. 74.40
M. pszenna 65 proc. 83.00 86,00
Wyka 32.00 — 34.00
Peluszka 31.00 — 33.00
Łubin żółty 23.50 — 25.50
Łubin niebieski 22.00 — 23.50

Usposobienie słabe.

Nie podwyższać ceny chleba!

Wypiekać z mąki miejscowej.

Dziś w magistracie sosnowieckim odbędzie znów posiedzenie komisja cennikowa, piekarze bowiem natarczywie domagają się podwyższenia ceny chleba.

Pismo nasze nie tak dawno wykazało liczbami, że przy obecnej cenie pp. piekarze zarabiają tyle, że skarżyć się nie powinni. Naszym obliczeniom piekarze przeciwstawiają fantastyczne liczby, z których uśmiać się można, ale nie wolno traktować poważnie.

Dowiadywaliśmy się o taką choćby zwózkę mąki, za co pp. piekarze płacą niby po 1 zł. 50 gr. od worka. Otóż nie tylko do Sosnowca, ale do Strzemieszyc furmani podejmują się wozić po 1 zł. od worka. To samo jest z bielizną, na której pranie i zużycie pp. piekarze wstawiają pozycję 50 gr. od worka. Trzeba zobaczyć tylko, jaka ta bielizna czysta, by się przekonać, że są to kpiny z publiczności. Więc taka piekarnia, co wypieka 30 worków dziennie wydawałaby na pranie i kupno bielizny aż 15 zł. dziennie? Czy to nie dowcip, z którego uśmiać się można do łez?

Pozycje: węgiel, światło, robocizna są tak samo prawdziwe jak bielizna i przewóz. Niechże więc komisja nie da się wziąć na łzy pp. piekarzy i niech nie godzi się pod żadnym pozorem na podwyższenie ceny chleba.

Opowiadanie o konieczności sprowadzania mąki z Poznania i Lublina, gdyż nasza jest zła również nie zasługuje na wiarę. Od czasu, kiedy pp. piekarze (3 lata temu) zaczęli nareszcie wypiekać chleb smaczny na skutek wystąpień prasy, nikt się na pieczywo nie skarży, prócz samych pp. piekarzy. Musi więc być inna przyczyna, dla której pp. piekarze chcą gwałtem sprowadzać mąkę z po za Zagłębia, My się tej przyczyny domyślamy i jeżeli pp. piekarze będą w dalszym ciągu upierać się przy swew zdaniu, to my tę przyczynę ujawnimy. Ale to pp. piekarzom nie pójdzie na zdrowie.

Zresztą wobec zamiaru wypiekania tylko jednego gatunku chleba, ciemniejszego czyli t. zw. sitkowego, kwestja sprowadzania mąki odpada, gdyż tylko w gatunkach wyższych mogła być pewna różnica w dobroci i wydajności.

Sprawa wypiekania chleba tylko ciemniejszego powinnaby zainteresować szersze koła ludności nietylko ze względu na cenę, ale i na pożytek takiego pieczywa dla organizmu.

Nauka o witaminach stwierdziła niezbicie, że właśnie te części zboża, które nadają mące ciemny kolor są najpożywniejsze i najzdrowsze. Mąka zaś jasna pozbawiana jest naj istotniejszych części odżywczych i dla tego powinna być spożywana tylko wyjątkowo.

Niema więc tego złego, coby na dobre nie wyszło: sztuczny brak mąki, wywołany przez spekulantów obszarników i hurtowników przyczyni się do racjonalniejszego odżywiania organizmu naszego, a jednocześnie będzie do pewnego stopnia batem na spekulantów, gdyż zapotrzebowanie zboża i mąki zmniejszy się znacznie, a wraz z tem zmniejszą się widoki na zyski z ukrywania zapasów.

(s.)

Zamknięcie straży narodowej.

Rewizje w kołach straży w Zagłębiu.

Skutkiem ujawnienia antypaństwowej działalności straży narodowej, minister spraw wewnętrznych wydał rozporządzenie o zlikwidowaniu tej instytucji.

Na terenie Zagłębia straż narodowa miała 8 kół; w lokalach tych kół i u prezesów dokonano rewizji, przyczem zabrano b. wiele materjału: charakterystycznych okólników, akt, materjału, dotyczącego przygotowań do wystąpień itp.

Rewizji dokonano: w Dąbrowie u prezesa inż. Janoty, w Sosnowcu u inż. Rudowskiego, w Grodźcu u inż. Krajewskiego, w Klimontowie u inż. Jeleniezkiego, w Niemcach u prezesa inż. Bereszki i u organizatora straży w Zagłębiu dyr. Józefa Karneya, w Niwce u inż. Krupińskiego, w Wojkowicach Komornych u inż. Dzierzbickiego i w Zagórzu u zawiadowcy kop. Mortimer inż. Mieczysława Siwika.

Strajk w przemyśle metalowym w Zagłębiu.

10 tys. robotników żąda poprawy nędznych płac.

Stosownie do uchwały delegatów robotniczych i członków komitetów strajkowych w dniu wczorajszym rozpoczęto strajk we wszystkich zakładach przemysłu metalowego na terenie pow. będzińskiego oprócz fabryki Hulczyńskiego w Sosnowcu. Od samego rana widać było wśród robotników nastrój podniecony.

Robotnicy fabryki Fitznera i Gampera, dowiedziawszy się, że robotnicy fabryki Hulczyńskiego przystąpili do pracy udali się tam i usiłowali wtargnąć do fabryki, by niedopuścić robotników do pracy. Na plac fabryki nie zostali jednak wpuszczeni.

Robotnicy poszczególnych fabryk w ciągu całego dnia odbywali zgromadzenia, na których przemawiali delogaci, informując zebranycb o przebiegu strajku w Zagłębiu.

Ogółem strajkuje w Zagłębiu około 10 tysięcy robotników. Przebieg strajku spokojny, jedynie w „Hucie Bankowej" w Dąbrowie rozrzucono odezwy komunistyczne, nawołujące do porzucenia pracy i udania się pod więzienie w Będzinie, celem zwolnienia więźniów politycznych. Nawoływania te nie odniosły jednak żadnego skutku.

Dziś odbędą się dalsze pertraktacje z przemysłowcami.

Według informacyj, otrzymanych z inspektoratu pracy, w Zawierciu, w pow. olkuskim i w Częstochowie, z wyjątkiem huty Raków, wszystkie fabryki metalowe są w ruchu.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że huta Staszic ma być już dziś uruchomiona. Wobec braku jednomyślności wśród strajkujących, sytuacja przedstawia się niezbyt wyraźnie.

Sądzimy, iż władze jeżeli nie potrafiły zapobiec strajkowi przez skłonienie przemysłowców do ustępstw, to obecnie użyją wszelkich środków, by strajk się nie przedłużał i robotnicy uzyskać mogli jakąś możliwą do przyjęcia podwyżkę.

Część urzędników huty Milowice na żądanie dyrekcji została zatrudniona przy wyładowywaniu wagonów. Związek zaw. prac. przem. i handl. stwierdza, że nie są to członkowie związku, a postępek ten związek jaknajsurowiej piętnuje

Walne zebranie związku zawod. pracowników przemysłowych i handlowych.

Onegdaj odbyło się w Sosnowcu walne zebranie związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych. Przed rozpoczęciem obrad zebrani zwiedzili własny plac, zajmujący 12,730 mt. kwadrat. przy ul. Nowokościelnej, na którym ma być wybudowany dom związkowy. Delegaci złożyli gratulacje zarządowi za ten rodzaj ulokowania funduszu związkowego, poczem na placu odbyła się wspólna fotografja. Następnie delegaci udali się do sali teatru miejskiego, gdzie przystąpiono do obrad.

Zgromadzeniu delegatów przewodniczył p. Adam Sznajder z Jaworzna. Pozatem w prezydjum zasiedli przedstawiciele organizacyj związkowych z Ostrowa Wielkopolskiego, Poznania, Częstochowy, oddziałów małopolskich i inni.

Sprawozdanie z działalności zarządu składał p. Włodz. Grunwald, który mówił o pracy zarządu nad utrzymaniem kadr organizacji w okresie przesilenia gospodarczego, nad ustawodawstwem społecznem i w zakresie pomocy bezrobotnym. Wreszcie z prac zarządu należy wymienić działalność wewnętrzną organizacyjną i propagandę, oraz współpracę z innemi organizacjami, zrzeszonemi w centrali w Warszawie i w federacji związków w Sosnowcu.

Nad sprawozdaniem zarządu wywiązała się ożywiona dyskusja, poczem sprawozdanie przyjęto i udzielono zarządowi absolutorjum.

Następnie uchwalono preliminarz budżetu, postanawiając jednocześnie przekształcenie kasy pogrzebowej.

Obszerny referat o ustawodawstwie społecznem oraz o zagadnieniach organizacyjnych wygłosił sekretarz jeneralny związku p. Wiktor Kościński Po referacie uchwalono rezolucję również w sprawie ustawodawstwa społecznego, przyczem postanowiono wysłać depeszę do prezydjum rady ministrów, zawierającą następującą rezolucję:

„Walne zgromadzenie delegatów polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu w dniu 22 go maja 1927 roku domaga się:

1. Jaknajprędszej realizacji ustawy o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

2 Ustawy o najmie pracowników umysłowych.

3. Ustawy o sądach pracy.

4) Włączenia kas chorych dla pracowników umysłowych do ogólnego ustawodawstwa ubezpieczeniowego dla pracowników umysłowych.

W szczególności walne zgromadzenie domaga sie trzymiesięcznego wymówienia w ustawie o najmie pracy pracowników umysłowych i kategorycznie przeciwstawia się wszelkim próbom pogorszenia tej zasadniczej ochrony prawnej.

Z kolei przemawiali inspektor pracy inż. Gallot, jako przedstawiciel min. pracy, podnosząc konieczność współpracy związku z inspektoratem pracy i udzielając wyjaśnień co do stanowiska rządu w sprawie ustaw społecznych. W końcu swego przemówienia p. inspektor pracy złożył związkowi życzenia rozkwitu.

W dalszym ciągu obrad postanowiono założyć przy związku sekcję młodzieży, poczem odbyły się dopełniające wybory.

Do zarządu wybrano: pp. Grunwalda Włodzimierza — Dąbrowa Koralewskiego Wiktora — Dąbrowa, Bosackiego Stefana — Niemce, Szostka Leona — Dąbrowa, Drozdowskiego Szymona — Tenczynek, Hermanowskiego Kazim. — Niwka, Sznajdra Adama — Jaworzno, Buttnera Stefana — Siersza, Sikorę Jana — Szczakowa.

Na zastępców członków zarządu wybrano: pp. Pachelskiego Stefana — Sosnowiec. Kulawika Wiktora — Sosnowiec, Kowalskiego Kazimierza — Brzeszcze, Plejznerowskiego Zygm —Siersza, Mikułowskiego Edw. (Jun) — Sosnowiec, Malika Tadeusza—Siersza, Świerczewskiego Anton. — Dąbrowa, Bandasa Kazimierza — Niemce, Malkiewicza Władysł. Sosnowiec, Gołąbka Jana — Grodziec, Ptoka Wilhelma — Trzebinia, Larysza Józefa — Jaworzno.

Do komisji rewizyjnej wybrano: pp. Koszadę Franciszka — Sosnowiec, Brzeszka Kazimierza — Niemce, Uniejewskiego Walentego — Dąbrowa, Jurasa Władysława — Libiąż, Sautera Ewalda — Sosnowiec, Bressla Ignacego — Grodziec.

Na zastępców do komisji rewizyjnej wybrano: pp. Pajora Leona — Siersza, Braziewicza Kazimierza — Sosnowiec, Mattera Eugenjusza — Jaworzno, Wróblewskiego Witolda—Siersza, Łopatę Franciszka — Ostrów Wielkopolski.

Do sądu koleżeńskiego wybrano: pp. Frączkiewicza Wincentego — Saturn, Królikowskiego Juljusza — Sosnowiec, Bukowińskiego Ludomira — Klimontów, Michalewicza Teodora — Szczakowa, Dmochowskiego Stanisława — Sosnowiec.

Na zastępców do sądu koleżeńskiego wybrano; pp. Goottla Gustawa—Jaworzno, Szporna Józefa — Libiąż, Habelmana Henryka — Sosnowiec.

Z walnego zebrania zw. urzędników kolejow.

W ubiegłą niedzielę w sali szkolnej na dworcu w Sosnowcu odbyło się walne zebranie związku urzędników kolejowych przy udziale około 100 osób. Na zebranie przybył delegat okręgowego związku urzędników kolejowych z Warszawy p. Brydacki. Zebranie zagaił prezes koła p. Sienkiewicz, przewodniczył p. Radke.

Z działalności koła dali sprawozdanie pp. Sienkiewicz, Malarski i Rabsztyn. Po udzieleniu przez zebranych absolutorjum i wyrażeniu podziękowania ustępującemu zarządowi, delegat okręgowego zarządu p. Brydacki wygłosił referat na temat komercjalizacji kolei, poczem odbyły się wybory do zarządu.

Wynik wyborów był następujący: Z Sosnowca zostali wybrani pp.: Sienkiewicz, Radke, Raczyński, Malarski i Rabsztyn; z Dąbrowy p. Jurkowski, z Ząbkowic p. Menszyński i z Będzina p. Rozmysłowicz

Do komisji rewizyjnej powołano pp. Wituckiego, Kiełkiewicza i Kamińskiego.

W wolnych wnioskach postanowiono zebrane pieniądze w kwocie 330 zł. na kupno sztandaru wnieść do kasy samopocy; zjednoczyć członków związku w celu zrealizowania kupna gruntów i budowy domów; zwrócić się do okręgowego zarządu, by zostały poczynione u władz starania, ażeby urzędnicy nie byli za przekroczenia służbowe karani dwa razy t. j. dyscyplinarnie i sądownie.

Na tem zebranie zostało zakończone, a uczestnicy udali się do własnego lokalu związku przy ulicy Parkowej Nr. 1, gdzie żegnano stary a witano nowy zarząd.

Czy jesteś członkiem L. O. P. P.?

Posiedzenie rady miejskiej m. Zawiercia.

Ustąpienie prezesa rady miejskiej.

Na sobotnim posiedzeniu rady miejskiej zaszła nieoczekiwana zmiana w składzie rady, a mianowicie prezes rady p. Jan Glanowski ustąpił, powierzając dalsze prowadzenie obrad wiceprezesowi p. Bolesławowi Petrowi.

Po opuszczeniu przez p J. Glanowskiego sali obrad, klub dawniej reprezentujący PPS., a obecnie bez żadnego oblicza partyjnego, prosi o 5 minutową przerwę, celem powzięcia decyzji o stanowisku klubu wobec niespodziewanego ustąpienia.

Po przerwie r. Gajosiński, w imieniu klubu odczytuje deklarację, dyskwalifikującą prezesa Glanowskiego za niedotrzymanie słowa honoru, danego klubowi, że ze stanowiska prezesa rady nie ustąpi i nie złoży mandatu radnego bez porozumienia się ze swoim klubem. Stwierdzając to, klub lewicy postawił Glanowskiego pod pręgierz opinji publicznej za złamanie solidarności partyjnej, w obradach zaś postanowił nadal uczestniczyć.

Pod przewodnictwem wiceprezesa B. Petra wznowiono obrady. R. Brykalski referował sprawozdanie komisji rewizyjnej, po którem zebrami jednogłośnie wyrazili votum ufności zarządowi miasta.

Sprawę inwestycji i remontu rzeźni miejskiej referuje wiceprezydent Ciechomski. Wobec braku odpowiednich funduszów na ten cel, magistrat proponuje, by remont przeprowadził dzierżawca, któremu wzamian za to zostanie przedłużony kontrakt dzierżawny do roku 1939. Od kwoty wyłożonej przez dzierżawców na inwestycje rzeźni miasto płacić będzie dzierżawcom w ciągu pierwszych 5-ciu lat 15 proc., w ciągu dalszych 7 i pół do 8 proc. w stosunku rocznym.

W kwestji udzielenia urlopu prezydentowi miasta wywiązała się ożywiona dyskusja, po której większością głosów uchwalono udzielić urlop prezydentowi od 15 czerwca do 31 lipca 1927 r.

Kronika.

KALENDARZYK.

Maj 24 Wtorek	† s. d. Joanny † s. d. Grzegorza Wschód słońca 3.31. Zachód „ 7.35.

RADJO.

Wtorek — 24 maja

WARSZAWA.

12.00 Komunikat lotniczo - meteorologiczny
15.00 Komunikat gospodarczy i meteorologiczny.
16.45 Odczyt pt. „Wołyń"
17.15 Koncert popołudniowy.
18.40 Rozmaitości.
19.00 Maszyny zastępujące pracę umysłową człowieka.
19 30 Odczyt pt. „Początki gruźlicy" z cyklu „Hygiena i medycyna".
19.55 Komunikat rolniczy,
20 30 Transmisja z Warszawy.
22 00 Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Sygnał czasu. Komunikaty prasowe
22 30 Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz"

KRAKÓW.

17.15 Transmisja z Warszawy.
18 40 Rozmaitości.
19.00 Odczyt pt. „Życie wyrazów polskich"
19 30 Odczyt pt. „O zawodach handlowo-przemysłowych".
20.00 Przerwa, ewentualnie komunikaty.
20 30 Audycja krakowska: Koncert muzyki słowiańskiej
W czasie przerwy koncertu nadany będzie komunikat „Messager Polonais" w języku francuskim z Warszawy.
22.00 Komunikat meteorologiczny — Sygnagł czasu.

POZNAŃ.

17.15 Transmisja koncertu z Warszawy
18.45 Nad program.
19 00 Odczyt pt. „Od czego zależy płeć potomstwa"
19.25 Komunikaty gospodarcze.
19.40 Odczyt pt. „Wojna powietrzna w przyszłości"
20 15 Koncert wieczorny.

Teatr Polski w Katowicach.

Wtorek dnia 24 maja „Nitouche" występ E Gistedt.

Środa dnia 25 maja „Verbum nobile", „Pajace" występ Z. Zaleskiego i F. Bedlewicza.

Z Sosnowca.

Z uroczystości Struga.

Sobotni dzień był naprawdę dużą atrakcją dla Sosnowca.

Z racji uczczenia obywatelstwa honorowego Andrzejowi Strugowi, prócz pełnej rady miejskiej, zebrała się w magistracie liczna publiczność. Do obecnego z małżonką jubilata przemówił prezes rady dr. Pawełek, przyczem wręczył mu pięknie wykonany dyplom obywatelstwa.

Akademja zgromadziła w teatrze setki publiczności i była pełna nastroju i entuzjazmu. Przemówienie dr. Pawełka, jakoteż referat o Strugu, jako pisarzu, p. dr. Tatarzanki, utrzymane na wysokim poziomie literackim, przedstawiły publiczności całą działalność literacką pisarza.

Część koncertowa, wykonana przez tow. śpiewacze „Echo" i pierwszorzędne siły aktorskie z Katowic pp.: Zamorskiej i Drabika uzupełniły całość.

Komitet wręczył jubilatowi piękne album z widokami Sosnowca. Zestawienie widoków oraz napisy obejmujące część historyczną Sosnowca, gospodarczą, oraz życie robotników w fabrykach i kopalniach ujęte jest w pewną symbolikę.

Poza ogólnem uznaniem, z jakiem się spotkał honorowy obywatel Andrzej Strug co do strony duchowej, spotkało go także uznanie w postaci czeku na 5,000 zł.

(s) **Dalsza wypłata dzisiaj.** W czwartek, piątek i sobotę fundusz bezrobocia w Sosnowcu wypłacał zasiłki bezrobotnym pracownikom umysłowym już według nowych instrukcyj. Ogółem wypłacono 360 osób. Dalsza wypłata uskuteczniona będzie dzisiaj dn. 24 b. m.

(s) **Rynek pracy w Zagłębiu.** W ubiegłym tygodniu ogólna liczba bezrobotnych na terenie działalności P. U. P. P. w Sosnowcu wynosiła 13,737 osób. Na poszczególne miejscowości pow. będzińskiego przypadało: Sosnowiec 3,156, Będzin 1,331, Dąbrowa 1,016, Czeladź 943, gm. olkusko-siewierska 1,044, oraz inne 2,356. W pow. zawierckim w gm. Rokitno-Szlacheckie 449, a pozostałych 1,540 osób. W pow. olkuskim w gm. Ogrodzieniec 585, gm. Bolesław i innych 1,046

Liczba częściowo bezrobotnych wynosiła w ubiegłym tygodniu 11,716 osób. W Sosnowcu było 1,779 osób, pracujących po 3 dni w tygodniu, w Czeladzi 3,986 — pracujących po 5 dni, w Dąbrowie 2,556, a w gm. olkusko-siewierskiej 3,395 — pracujących po 4 dni.

Na rynku pracy w Sosnowcu w ubiegłym tygodniu przybyło bezrobotnych 341, wskutek zwolnienia z miejscowych zakładów pracy 213 osób, przybycia z Kielc i Oświęcima 110 osób, powrotu z Francji 8 i zwolnienia służby domowej 10 osób. Ubyło natomiast bezrobotnych wskutek przyjęcia do miejscowych zakładów 309 osób, zatrudnienia przy robotach publicznych 50 osób, oraz zapośredniczenia służby domowej 10. W porównaniu do poprzedniego tygodnia bezrobocie zmniejszyło się o 28 osób.

(s) **Rejestracja oficerów b. armji austrjackiej.** P. K. U. Sosnowiec wzywa wszystkich b. austrjackich „Fährichów" zamieszkałych obecnie na terenie powiatu będzińskiego i zawierckiego, aby w terminie do dnia 20 lipca 1927 zgłosili się do rejestracji, celem ostatecznego przeprowadzenia sprawy przyznania im stopni oficerskich. Posiadane dokumenty mają wymienieni przedstawić przy rejestracji L. 22900 I-27 r. z dnia 19-5-27 r.

(s) **Robotnicy budowlani żądają podwyżki.** W ubiegłą niedzielę odbyło się w sali przy ulicy Racławickiej zebranie robotników przemysłu budowlanego. Przewodniczył p. Luft. Delegat Kowalski złożył sprawozdanie z przebiegu pertraktacyj o podwyżkę płac, poczem wywiązała się dyskusja. Zebrani wyrazili niezadowolenie z otrzymanych 10 pr. podwyżki i postanowili zwołać wiec, na którym ma zapaść rezolucja, domagająca się dalszej podwyżki od 15 czerwca r. b.

(s) **„Dom własny".** W d. 25 b. m. o godz. 7-ej wieczór, w sali związku kolejarzy, przy ul. Piłsudskiego 3, odbędzie się zebranie informacyjne a bezpośrednio potem pierwsze walne zgromadzenie członków towarzystwa samopomocy mieszkaniowej „Dom własny".

(s) **Walne zebranie tow. „Czyn".** W dniu 29 maja b r. odbędzie się nowe walne zebranie członków T. N. S. „Czyn" w lokalu własnym przy ul. Wapiennej Nr. 5 o g. 2,30 po poł. w pierwszym terminie, a o g. 3,30 w drugim terminie z ważnością bez względu na ilość członków.

Uprasza się o punktualne przybycie.

(s) **„Strzelec".** Zarząd oddziału miejscowego „Strzelca", na posiedzeniu, odbytem pod przewodnictwem prezesa p. Frolewicza, obradował nad budżetem na rok bieżący. Troską zarządu jest umundurowanie oddziału ćwiczebnego i kompanji technicznej.

Sprawa organizacji oddziału kobiecego jest na dobrej drodze. Dotychczas oddział kobiecy liczy 6 członkiń. Poruszono również sprawę wianków których w Sosnowcu jeszcze nie było. Impreza ta wymaga dużego nakładu i musi być wykonana przy współdziałaniu innych organizacyj.

(s) **„Zagłębianka" — „Ruch" (3 : 3).** Rozegrane pomiędzy powyższemi drużynami zawody o mistrzoswo kl. B. omal nie przyniosły przegranej „Ruchowi", który w ostatnim momencie wyrównał, grając z 6 ma rezerwowymi. Gra ciekawa obfitowała w szereg momentów emocjonujących i należała do nader interesujących. Obie drużyny, grające „pechowo", nie wykorzystały wielu dogodnych pozycji.

Najlepszy na boisku Seichter z „Ruchu", zdobył 2 bramki, Skawiński I. Z gości b. dobry Archtwan. Sędziował b. dobrze p. Pyścik.

(s) **Ze sportu.** W ubiegłą niedzielę na boisku T. S. „Victorja" w Sosnowcu zostały rozegrane zawody w piłkę nożną o mistrzostwo I-szej ligi Zagł. Dąbr. pomiędzy drużynami Brynicą z Czeladzi contra Swit z Sosnowca z wynikiem 3 : 2 na korzyść „Brynicy".

Gra prowadzona w ostrem i szybkiem tempie przyniosła Brynicy całkiem zasłużone zwycięstwo

Najlepszym na boisku był bramkarz Brynicy p. Sindak, który zdobył dwa cenne punkty

Sędziował p. Wieczorek.

(s) **Wpadła do szybu.** D. 21-go bm. do podkomisarjatu Sielce w Sosnowcu zgłosiła się Rozalja Olszenko, zam. na kolonji Pekin, obok szybu „Gabrjel", i zameldowała o nieszczęśliwym wypadku, jaki się wydarzył tego dnia jej sublokatorce Stanisławie Banasik. Sublokatorka jej od dłuższego już czasu chora była na epilepsję. Krytycznego dnia poszła zdjąć bieliznę rozwieszoną na drutach, okalających szyb „Gabrjel". Podczas tego dostała ataku; nieszczęśliwą rzuciło na ziemię i poczęło gwałtownie trząść, a ponieważ nikt nie przychodził jej z pomocą, wpadła do szybu z wysokości 18 metrów. Rozalja Olszenko po pewnym dopiero czasie spostrzegła nieobecność swej sublokatorki, wyszła przed dom a spostrzegłszy na ziemi obok drutów okalających szyb rozrzuconą bieliznę, domyśliła się strasznej prawdy. Natychmiast zawiadomiła policję i straż ogniową renardowską. Nieszczęśliwą epileptyczkę wyciągnięto z szybu jeszcze żywą, ku ogólnemu zdziwieniu. Upadek z tak znacznej wysokości był względnie szczęśliwy, gdyż Banasikówna doznała jedynie złamania żebra.

(s) **Samobójstwo.** Antoni Musiałik zamieszkały przy ul. Wschodniej zameldował policji, że w jego mieszkaniu usiłowała się otruć Zofja Brzezińska, jego kochanka. Brzezińską przewieziono w stanie groźnym do szpitala na Pekinie.

Z Dąbrowy.

(d) **Rezolucje na kopalni „Reden".** Na niedzielnem zebraniu robotników kop. Reden, uchwalono następującą rezolucję: zniesienie podatku dochodowego, podwyższenie płac, wyrównanie wskaźników drożyźnianych i ubezpieczenie na starość. Rezolucje przedstawione będą przemysłowcom.

(d) **Ze sportu.** Niedzielne zawody piłki nożnej dały następujące wyniki: Zagłębie contra Legja z Krakowa 2:2 (1:1), gra dobra i spokojna; Zagłębianka contra Zagłębie 3 : 9. Zapowiedziany mecz pomiędzy drużynami Sarmacja contra Naprzód nie odbył się z powodu nieskompletowania drużyn.

(d) **Urwanie ręki.** Na kop. Reden wskutek eksplozji aparatu acetylinowego postradał rękę robotnik Bronisław Pająk.

Ofiarę wypadku przewieziono do szpitala św. Barbary w Dąbrowie.

(d) **Kradzież z włamaniem.** Z soboty na niedzielę nieznani sprawcy dokonali kradzieży z włamaniem w spółdzielni kop. Mortimer w Zagórzu. Skradziono trzy worki mąki.

Z Zawiercia.

(z) **Pobór na terenie powiatu zawierckiego.** Pobór na terenie powiatu zawierckiego rocznika 1906, oraz odroczonych roczników 1904 i 1905, które przy przeglądach poprzednich zostali uznani za czasowo niezdolnych do służby w wojsku stałem (kategorja „B") i ochotników, urodzonych w roku 1907, 1908 i 1909, odbędzie się w Zawierciu, w sali domu ludowego towarzystwa akcyjnego dnia 8 czerwca o godzinie 8.30 przed południem

i trwać będzie do 30 czerwca (włącznie).

Porządek kolejny stawania gmin do poboru jest następujący:

Rocznik 1906 i ochotnicy 1907, 1908 i 1909 gm. Koziegłówki i Koziegłowy—8 czerwca, Kromołów i Rudnik Wielki — 9 czerwca, Mierzęcice i Włodowice — 10 czerwca, Myszków i Pińczyce — 11 czerwca, Niegowa i Poraj — 13 czerwca, Mrzygłód i Poręba — 14 czerwca, Rokitno Szlacheckie — 15 czerwca, Żarki — 17 czerwca, Siewierz i Zawiercie 18, 20, 21 i 22 czerwca.

Rocznik 1904 i 1905 gm. Koziegłowy. Koziegłówki, Kromołów, Mrzygłód, Myszków i Siewierz 23 czerwca.

Mierzecice, Niegowa, Pińczyce i Rudnik Wielki — 24 czerwca, Poraj. Poręba i Żarki — 25 czerwca. Zawiercie i Rokitno Szlacheckie 27 i 28 czerwca.

Dodatkowa komisja dla wszystkich poborowych — 30 czerwca.

Egzaminy nauczycielskie.

W czasie od 16 do 24 maja br. odbyły się egzaminy nauczycielskie przed państwową komisją egzaminacyjną pod przewodnictwem inspektora szkolnego p. Winiarskiego.

Egzamin składało nauczycielstwo z powiatu będzińskiego, zawierckiego, miechowskiego, włoszczowskiego, olkuskiego a mianowicie:

Humanistyka:

1. Chmielewski Adam
2. Chmielewska Helena
3. Dąbrowska Anna
4. Dobrzańska Janina
5. Frenkiel Mojżesz
6. Grzędzianka Genowefa
7. Jeżewska Emilja
8. Kędzierska Jadwiga
9. Nawara Bolesław
10. Otrębska Janina
11. Piaskowska Kazimiera
12. Pitas Stanisław
13. Przysmędzianka Józefa
14. Tomsiowa Dyoniza
15. Truszówna Aleksandra
16. Wawer Jan
17. Wojciechowska Janina
18. Zamościk Ignacy
19. Zygmuntówna Felicja
20. Janicka Marja

Humanistyka C. D.:

1. Fiszlówna Felicja
2. Hryniewicz Stanisław
3. Korkówna Genowefa
4. Sankowska Sabina
5. Rowińska Jadwiga
6. Adamek Stanisław
7. Martin Roman
8. Tylzan Bernard

Metod -pedagog.:

1. Bednarski Bolesław
2. Gluzińska Aleksandra
3. Grossman Mojżesz
4. Horodyski Leon
5. Janowski Stanisław
6. Kamiński Rafał
7. Kocielska Eugenja
8. Kuryłowicz Michał
9. Lasoń Lucjan
10. Mijalski Edward
11. Otrębska Leokadja
12. Rotenberg Icyk
13. Słaboszewska Janina
14. Sobczykówna Bronisława
15. Turowska Władysława
16. Karczewska Antonina
17. Wajnsztok Haskiel

Metod.-pedagog. C. D.:

1. Kwiecień Władysław
2. Cabanówna Władysława
3. Kopyciak Józef
4. Goc Józef
5. Adamczykowa Stanisława
6. Adamek Stanisław
7. Martin Roman

Fizyko-matematyczna:

1. Grossowa Lucja
2. Kasprzykówna Eugenja
3. Kowaeka Janina
4. Muszanka Władysława
5. Ramińska Anna
6. Stefanikówna Stanisława
7. Utracki Lucjan

Fizyko-matematyczna C. D.

1. Banaś Stanisław
2. Pałka Jan
3. Widerakówna Karolina
4. Korkówna Genowefa
5. Fiszlówna Felicja
6. Rowińska Jadwiga
7. Oruba Franciszek
8. Hryniewicz Stanisław
9. Marszałek Bolesław
10. Kaletówna Helena
11. Oleksiakówna Stanisława
12. Kwiecień Władysław
13. Tylzan Bernard
14. Osóbkówna Kamilla
15. Bielecki Wojciech
16. Utracki Lucjan
17. Majchrzycka Róża

Geograficzno-przyrodnicza

1. Szczygłówna Lucyna
2. Wylągowa Leokadja
3. Członkowski Stanisław
4. Korkówna Genowefa
5. Oruba Franciszek
6. Hryniewicz Stanisław
7. Sankowska Sabina
8. Rowińska Jadwiga
9. Dobiecka Eugenia
10. Fazanowa Bronisława
11. Bielecki Wojciech
12. Kopyciak Józef
13. Kotowska Julja

Rys. slöjdowa:

1. Adamczykowa Stanisława
2. Gharłampowiczówna Stanisława
3. Kapuścikówna Janina
4. Królikowska Stanisława
5. Mietlińska Klara
6. Cabanówna Władysława
7. Fazanowa Bronisława
8. Fiszlówna Felicja
9. Dobiecka Eugenja
10. Goc Józef
11. Korkówna Genowefa
12. Kubańska Stefanja
13. Muchówna Amalja
14. Sankowska Sabina
15. Oruba Franciszek
16. Marszałek Bolesław
17. Pyszkowska Wacława
18. Osóbkówna Kamila
19. Majchrzycka Róża
20. Rowińska Jadwiga

Śpiew i gimnastyka:

1. Błaszczykówna Stanisława
2. Dudek Władysław
3. Kolasińska Antonina
4. Przyłęcki Józef
5. Respandkowa Marja
6. Renkawkówna Aleksandra
7. Szczypióra Bolesław
8. Wróblewski Henryk

Śpiew i gimnastyka C. D.:

1. Adamczykowa Stanisława
2. Korkówna Genowefa
3. Fiszlówna Felcja
4. Rowińska Jadwiga
5. Oruba Franciszek
6. Pyszkowska Wacława
7. Cabanówna Władysława
8. Marszałek Bolesław
9. Wyczałkowska Jadwiga
10. Kaletówna Helena
11. Muchówna Amalja
12. Kubańska Stefanja
13. Osóbkówna Kamilla
14. Dobiecka Eugenja
15. Łęski Bronisław
16. Niemcówna Helena
17. Szwiłpówna Albina

Uroczystość sokolska w Sosnowcu.

W niedzielę ubiegłą odbyła się w Sosnowcu podniosła uroczystość sokolska, dekorowania za 20 letnią pracę w „Sokole" członków okręgu Zagłębia Dąbrowskiego.

Rano o godz. 10 w kościele parafjalnym odbyło się solenne nabożeństwo, celebrowane przez ks. szamb. Plenkiewicza, którego w skupieniu ducha wysłuchali liczni zebrani z całego okręgu sokoli wraz z dużą, bo z 84 osób złożoną grupą jubilatów oraz zarządem okręgu na czele.

Po nabożeństwie udano się ogrodu sportowego, gdzie nastąpiło uroczyste dekorowanie jubilatów za 20-letnią pracę w Sokole.

Po dekoracji jubilatom serdecznie podziękowano za pracę dotychczasową, prosząc o dalszą.

Poniżej zamieszczamy nazwiska udekorowanych wraz z zaznaczeniem gniazda, z którego pochodzą.

Gniazdo Sosnowiec: prezes Okręgu, Józef Karnev, wiceprezes Okręgu, Wiktor Kluczewicz, Stefan Mędrzecki, Aleksander Milewski, Władysław Odalski, Marjan Olszowski, Stanisław Płodowski, Mieczysław Straszewicz. Tomasz Wojciechowski, Kazimierz Wosiński, Czesław Goebel, Patello Marja, Władysław Patello.

Gniazdo w Niwce: Aleksander Chudzyński, Kazimierz Hermanowski, Michał Kwietniewski, Piotr Luboiński, Mieczysław Samborski, Łubnia, Emil Winter (sen.) Emil Winter (jun.) Jan Winter, Antoni Wożniczko.

Gniazdo Zagórze: Wacław Bartoszewicz, Teofil Bednarski, Ludwik Bartoszewicz, Aleksander Bonikowski, Ludomir Bukowiński, Michał Chełmicki, Stanisław Dobkiewicz, Teofil Cholewiński, Wacław Jędrczak, Marjan Kędracki, Józef Wróblewski, Gracjan Zapolski, Bronisław Szymański.

Gniazdo Sielce: Gembicki Antoni, Eugenjusz Janiszewski, Wincenty Krupski, Stanisław Monsior, Antoni Ornowski, Ludwik Paszel, Franciszek Pyzikowski, Piotr Rowiński, Antoni Szuliński, Czesław Tomalski, Daniel Wieczorek.

Gniazdo Grodziec: Józef Badowski, Franciszek Bednarski, Stanisław Kazibutowski (sen.), Stefan Kubica, Wacław Łodziński, Konstanty Stelmaszewski, Kacper Tomala, Jan Turski, Ludwik Żywanowski.

Gniazdo Wojkowice: Karol Bieńkowski.

Gniazdo Czeladź: Ludwik Kowalski, Piotr Kozarski, Jan Wieczorek.

Gniazdo Niemce: Stanisław Dąbrowski, Teodor Frąckiewicz, Piotr Jura, Ignacy Modliński, Henryk Rachecki, Aleksander Rejment, Zenon Rosnowski, Bolesław Jaworski.

Gniazdo Dąbrowa: Wacław Kaliszek, Juljusz Piotrowski, Kazimierz Skalski, Marja Srokowska, Stanisław Szymanowski, Jan Dąbrowski, Stanisław Frankiewicz.

Gniazdo ędzin: Jan Brzostowski, Andrzej Szostak, Bolesław Gołębiowski, Benedykt Misiorski, Jan Szperling, Franciszek Gdesz, Wiktor Hajkiewicz, Stanisław Ruciński.

Po dekoracji odbyło się wspólne skromne śniadanie w lokalu ogrodu sportowego, na którem wznoszono toasty na cześć jubilatów oraz wygłoszoszono kilka mów.

W miłym nastroju spędzono parę chwil, poczem zebrani rozeszli się do domów, unosząc niezapomniane wrażenia z tak doniosłej uroczystości, świadczącej, iż są jeszcze dzisiaj ludzie pracy, i to pracy mozolnej ofiarnej, na polu narodowem.

Spółka Wydawnicza w Sosnowcu. Drukarnia Handlowa R. MONSIORSKI Będzin Plac 3-go Maja 1.